# Żywa historia Gorlic — wywiad z panią Włodzimierą Banias

Wywiad z panią Włodzimierą Banias dotyczący życia Łemków w Klimkówce od okresu międzywojennego poprzez deportację podczas Akcji Wisła i powrót do rodzinnej wsi Klimkówki.

---

**Włodzimiera Banias**

Urodzona 1 stycznia 1930 roku w Klimkówce, obecnie mieszka w Łosiu. Deportowana z rodziną do Kurowic koło Głogowa. W latach 60. wróciła do Klimkówki, a z powodu budowy zapory osiadła wraz z rodziną w Łosiu.

**Wywiad z panią Włodzimierą Banias przeprowadzony 23 lutego 2017 r. przez Urszulę Karasińską (pracownicę MBP w Gorlicach) w Łosiu.**

**Spis treści:**

**00:00:15** — dzieciństwo w Klimkówce
**00:00:45** — szkoła czteroklasowa w Klimkówce i siedmioklasowa w Łosiu
**00:00:58** — nazwiska nauczycieli w Łosiu
**00:01:30** — piechotą do szkoły w Łosiu (3 km)
**00:01:45** — torby uszyte z lnu jako tornistry
**00:02:05** — wyrób płótna z lnu; bielenie nad rzeką
**00:02:50** — wszyscy Łemkowie żyli z uprawy ziemi i darów lasu
**00:03:19** — wtorek, targ w Gorlicach; czternastolatka idzie na bosaka z Klimkówki, niosąc masło i ser na sprzedaż
**00:05:43** — wieczorki taneczne w Klimkówce
**00:06:28** — Cyganie grają na weselach (często z Uścia)
**00:06:58** — Łemkowie szanują inne narodowości
**00:07:20** — opis wesela, zwyczaje
**00:08:30** — Wigilia, Boże Narodzenie, zwyczaje
**00:14:41** — Wielkanoc, zwyczaje
**00:16:32** — budowa zapory w Klimkówce
**00:16:40** — życie na zachodzie Polski, deportacja
**00:17:10** — tygodniowa podróż do Głogowa
**00:18:30** — powrót do Gorlic — powodem choroba teścia oraz jego miłość do gór
**00:20:53** — zamieszkanie w budynkach po spółdzielni w Klimkówce (1962 r.) spowodowane odmową sprzedaży domu rodzinnego, mimo wcześniejszej umowy
**00:22:45** — kupno domu rodzinnego po czterech latach mieszkania w Klimkówce
**00:25:45** — budowa zapory, zawarcie przyjaźni z inspektorem prowadzącym budowę — Stanisławem Szpilą
**00:30:34** — kolejna przeprowadzka, tym razem do Łosia
**00:33:05** — cholera w Klimkówce, sieroty wychowywane przez sołtysa
**00:34:30** — okupacja w Klimkówce
**00:35:50** — trudności w szkole na zachodzie z powodu nieznajomości języka polskiego
**00:37:30** — w Klimkówce 14 ha ziemi uprawianej ręcznie
**00:38:00** — córki ukończyły studia, ale dobrze znają ciężką pracę w polu
**00:41:55** — spalenie przez partyzantów 17 domów Polaków — 1947 r.
**00:43:34** — wojsko polskie otacza wieś i wywozi Łemków najpierw do Łosia, potem do Gorlic i Głogowa (podróż opisana)
**00:45:10** — Kurowice k. Głogowa — nowe miejsce zamieszkania
**00:47:56** — Watra jednoczy Łemków, którzy kochają nasze góry

Korzystanie z automatycznego przewijania nagrania możliwe jest po odtworzeniu go bezpośrednio w serwisie YouTube.

Serdeczne podziękowania dla pani Natalii Hładyk za pomoc przy poszukiwaniach osób chętnych do udzielenia wywiadu oraz  dla pani Anny Banias za pomoc przy zorganizowaniu spotkania z panią Włodzimierą Banias.

Zdjęcia pochodzą z archiwum Włodzimiery Banias.

**Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Gabryela w Gorlicach oraz osoby udzielające wywiadów i udostępniające materiały opublikowane na www.mbpgorlice.info oraz innych stronach internetowych biblioteki, w tym stronach mediów społecznościowych MBP w Gorlicach, zastrzegają sobie pełnię praw autorskich do dalszego wykorzystania treści udostępnionych w sekcji *Świadkowie lokalnej historii*. Wyklucza się wykorzystanie opublikowanych materiałów przez osoby trzecie bez wcześniejszego uzyskania zezwolenia. Wszystkie prawa zastrzeżone ©.**